

Plenarhandling

B9-0400/2023

2.10.2023

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalanden av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om situationen i Nagorno-Karabach efter Azerbajdzjans angrepp och de fortsatta hoten mot Armenien
(2023/2879(RSP))

**Markéta Gregorová, Viola von Cramon-Taubadel, Jordi Solé,
François Alfonsi, Damien Carême, Anna Cavazzini, David Cormand,
Ignazio Corrao, Malte Gallée, Jakop G. Dalunde, Alice Kuhnke,
Pär Holmgren, Bronis Ropé, Mounir Satouri, Francisco Guerreiro,
Michèle Rivasi, Saskia Bricmont, Nicolae Ștefănuță, Tineke Strik**
för Verts/ALE-gruppen

Europaparlamentets resolution om situationen i Nagorno-Karabach efter Azerbajdzjans angrepp och de fortsatta hoten mot Armenien (2023/2879(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Azerbajdzjan och Armenien,
- med beaktande av den höga representantens uttalande av den 21 september 2023 om utvecklingen i Nagorno-Karabach,
- med beaktande av det gemensamma uttalandet av den 19 september 2023 från ordföranden för utskottet för utrikesfrågor, ordföranden för delegationen för förbindelserna med Sydkaukasien och Europaparlamentets ständiga föredragande för Armenien och Azerbajdzjan om Azerbajdzjans angrepp mot Nagorno-Karabach,
- med beaktande av slutrapporten från FN:s säkerhetsråds expertkommitté, inrättad i enlighet med säkerhetsrådets resolution 780 från 1992,
- med beaktande av Almatyförklaringen från 1991,
- med beaktande av Internationella domstolens beslut från februari och juli 2023,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Tre år efter det andra kriget i Nagorno-Karabach inledde Azerbajdzjan återigen ett angrepp mot Nagorno-Karabach den 19 september 2023, som Azerbajdzjan betecknade som en ”antiterroristinsats”.
 - B. Minst 200 personer dödades och över 400 skadades enligt armeniska källor.
 - C. Ett eldupphör utlystes efter medling av den ryska fredsbevarande kontingenten i regionen, varefter de facto-ledarna gick med på att lägga ned sina vapen och inleda samtal om Nagorno-Karabachs ”återintegrering” i Azerbajdzjan.
 - D. Nagorno-Karabachs de facto-ledare har undertecknat ett dekret om upplösning av enheten senast den 1 januari 2024.
 - E. Merparten av befolkningen i Nagorno-Karabach har flytt till Armenien av rädsla för levnadsvillkoren under den azerbajdzjanska regimen.
 - F. Etnisk rensning definieras av FN:s säkerhetsråd som fördrivning genom våld eller hot av personer från en annan etnisk eller religiös grupp från ett givet område i syfte att göra detta etniskt homogent, vilket strider mot internationell rätt.
 - G. De azerbajdzjanska myndigheterna hävdar nu att människors rättigheter och säkerhet kommer att skyddas i Nagorno-Karabach, från december till mitten av september, men

de har konsekvent nekat befolkningen i Nagorno-Karabach rätten till mat, hälso- och sjukvård och fri rörlighet.

- H. De azerbajdzjanska myndigheterna har meddelat att alla armeniska invånare i Nagorno-Karabach ska registreras.
- I. Tre årtionden av diplomatiska och fredsbyggande insatser från OSSE:s, EU:s och andra internationella aktörers sida har inte avskräckt Azerbajdzjan från att använda militärt våld.
1. Europaparlamentet fördömer skarpt Azerbajdzjans angrepp mot Nagorno-Karabach och landets beslut att ännu en gång försöka tvinga fram sin önskade verklighet genom våld och lidande, utan någon som helst hänsyn till människoliv eller internationell rätt.
 2. Europaparlamentet betonar att Azerbajdzjans militära kampanj mot Nagorno-Karabach den 19 september resulterat i en omedelbar utvandring av etniska armenier till Armenien, vilket är likvärdigt med etnisk rensning enligt FN:s säkerhetsråds definition och därmed strider mot internationell rätt.
 3. Europaparlamentet riktar en kraftfull uppmaning till Azerbajdzjan att omedelbart möjliggöra inresa till Nagorno-Karabach, bland annat genom att Latjinkorridoren på nytt öppnas till fullo i enlighet med Internationella domstolens beslut från februari och juli 2023, så att FN och andra humanitära aktörer kan genomföra ett bedömningsuppdrag avseende de humanitära behoven och börja övervaka den humanitära situationen på plats.
 4. Europaparlamentet betonar att Azerbajdzjan enligt internationell rätt är skyldigt att säkerställa brådskande skydd av de mänskliga rättigheterna i Nagorno-Karabach. Parlamentet kräver att Azerbajdzjan ger tydliga människorättsgarantier för den etniskt armeniska befolkning som är kvar i området och för dem som kan tänkas återvända, särskilt mot bakgrund av den katastrofala generella människorättsituationen i Azerbajdzjan. Vidare begär parlamentet att Azerbajdzjan tillåter internationell multilateral övervakning av den återintegreringsprocess och de lednings- och polisstrukturer som landet planerar att införa i området.
 5. Europaparlamentet understryker att civila visserligen lämnar Nagorno-Karabach just nu, men att Azerbajdzjan har en skyldighet att låta dem återvända, eftersom rätten att återvända till sitt hem är en grundläggande regel inom internationell människorättslagstiftning.
 6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att utöva betydande påtryckningar på de azerbajdzjanska myndigheterna och kräva att alla Nagorno-Karabachs tidigare befattningshavare omedelbart frigges och repatrieras, inbegripet Nagorno-Karabachs tidigare regeringschef Ruben Vardanjan och alla andra som förts bort och gripits olagligen före och efter den 20 september 2023.
 7. Europaparlamentet betonar att situationen kring denna senaste azerbajdzjanska militära aggression är ett typexempel på EU:s hycklande inställning till vissa autokratiska regimer, där man kritiserar deras åsidosättande av mänskliga rättigheter och fredlig diplomati den ena dagen och nästa dag tillkännager villkorslösa energiavtal med dem

och undergräver allt inflytande som EU vill ha när det gäller att avskräcka från militära insatser eller uppmuntra grundläggande demokratisering av dessa länder.

8. Europaparlamentet beklagar EU-institutionernas långsamma reaktion, då den höga representanten inte gjorde något uttalande förrän två dagar efter det att Azerbajdzjan inledde sitt angrepp mot Nagorno-Karabach.
9. Europaparlamentet insisterar på att Azerbajdzjans militära operation och den följaktiga tvångsförflyttningen av civilbefolkningen i Nagorno-Karabach genom militära hot kommer att bemötas med kraftfulla reaktioner från EU.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att omedelbart dra tillbaka de planer på att intensivt EU:s energihandelsförbindelser med Azerbajdzjan som ordförande Ursula von der Leyen tillkännagav förra året och att vidta åtgärder för att göra EU:s helt oberoende av autokratiska regimer i tillgodoseendet av sina energibehov.
11. Europaparlamentet uppmanar vidare kommissionen att göra en övergripande omprövning av EU:s förbindelser med Azerbajdzjan, och betonar att kommissionen tydligt bör informera Azerbajdzjan om vilka ytterligare konsekvenser som myndigheterna riskerar i händelse av ytterligare militära åtgärder, inbegripet riktade sanktioner mot förövarna av aggressionen.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast ompröva EU:s diplomatiska och säkerhetsmässiga arkitektur och den geopolitiska strukturen i hela Sydkaukasien, mot bakgrund av de nya förhållandena på plats och intressena hos länder som Ryssland, Turkiet och Iran, men också att ta fram en strategi i förhållande till den ökande trenden att autokratiska regimer tränger undan diplomatiska ansträngningar och ersätter dem med militärt våld.
13. Europaparlamentet begär att avtalet om förenklad visering med Azerbajdzjan suspenderas.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att på lämpligt sätt stärka resurserna och mandatet för Europeiska unionens GSFP-uppdrag i Armenien för att övervaka och rapportera om säkerhetssituationen längs den armeniska sidan av den internationella gränsen mot Azerbajdzjan.
15. Europaparlamentet fördömer den ryska fredsbevarande kontingentens försumlighet i fråga om att minska spänningarna på plats före Azerbajdzjans attack den 19 september, och efterlyser en oberoende utredning av dess roll när det gäller möjliggörande av våldet.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att i kontakterna med FN:s generalförsamling och FN:s säkerhetsråd verka för inrättandet av ett fredsbevarande FN-uppdrag i Nagorno-Karabach och längs den internationella gränsen mellan Armenien och Azerbajdzjan, vilket ska ersätta den ensidiga ryska fredsbevarande kontingenten.
17. Europaparlamentet varnar för att bristen på seriösa avskräckande åtgärder från det internationella samfundets sida nu sannolikt kommer att stärka Azerbajdzjan i dess

avsikt att bygga vidare på sitt maximalistiska militära förhållningssätt i fråga om att fullfölja sina intressen av att skapa en förbindelse till Nachitjevan genom den södra delen av Armenien och de icke demarkerade delarna av landets internationella gräns mot Armenien.

18. Europaparlamentet uppmanar Azerbajdzjan eftertryckligen att bekräfta sin entydiga respekt för Armeniens territoriella integritet, i linje med Almatyförklaringen från 1991.
19. Europaparlamentet riktar en kraftfull uppmaning till kommissionen, medlemsstaterna, FN och andra internationella partner att samarbeta proaktivt med alla parter för att förhindra ytterligare blodspillan i regionen och insistera på att Azerbajdzjan återgår till diplomati och multilateralism som lösning på territoriella meningsskiljaktigheter.
20. Europaparlamentet önskar se att förhandlingarna mellan Armenien och Azerbajdzjan om alla olösta frågor återupptas snarast möjligt, med målet att sluta ett fredsfördrag. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet eftertryckligen att trygga EU:s förmåga att på ett trovärdigt och effektivt sätt stödja sådana förhandlingar i händelse att en eller båda sidor är intresserade av sådant bistånd.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ge Armenien omedelbart humanitärt bistånd, inbegripet inkvartering, mat och vård, till de tiotusentals fördrivna personer från Nagorno-Karabach som tvingats fly från sina hem efter månader av lidande under Azerbajdzjans blockad.
22. Europaparlamentet betonar att EU måste öka sitt stöd till Armenien i samband med landets demokratiska reformprocess och satsningar på att stärka sin motståndskraft för att förhindra inhemsk destabilisering.
23. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten och medlemsstaternas regeringar och parlament samt till Armeniens president, premiärminister och parlament och till Azerbajdzjans president, regering och parlament.